

ODLUKE

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2017/1252

od 11. srpnja 2017.

o potpori jačanju kemijske sigurnosti i zaštite u Ukrajini u skladu s provedbom Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004) o suzbijanju širenja oružja za masovno uništenje i sredstvima njegove isporuke

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 31. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) Europsko vijeće usvojilo je 12. prosinca 2003. Strategiju EU-a protiv širenja oružja za masovno uništenje, čije poglavlje II. sadržava popis mjera za suzbijanje takvog širenja koje treba poduzeti, kako unutar Unije tako i u trećim zemljama.
- (2) Unija aktivno provodi tu strategiju i mjere navedene u njezinu poglavlju III., posebno oslobađanjem finansijskih sredstava za potporu specifičnim projektima koje provode multilateralne institucije, pružanjem tehničke i stručne pomoći državama u pogledu širokog spektra mjera za suzbijanje širenja oružja i promicanjem uloge Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (UN).
- (3) Vijeće sigurnosti UN-a usvojilo je 28. travnja 2004. Rezoluciju 1540 (2004) („RVSUN 1540 (2004)“) koja je bila prvi međunarodni instrument za poduzimanje mjera, na cijelovit i sveobuhvatan način, u vezi s oružjem za masovno uništenje, sredstvima njegove isporuke te povezanim materijalima. RVSUN-om 1540 (2004) uspostavljene su obveze za sve države koje su za cilj imale sprječiti i odvratiti nedržavne aktere od dobivanja pristupa takvom oružju te materijalima povezanim s oružjem. RVSUN-om 1540 (2004) Vijeće sigurnosti UN-a utvrdilo je i da sve države trebaju poduzeti i provesti učinkovite mjere za uspostavu unutarnjih kontrola za sprečavanje širenja nuklearnog, kemijskog ili biološkog oružja i sredstava njegove isporuke, među ostalim uspostavom odgovarajućih kontrola nad povezanim materijalima.
- (4) Univerzalno poštovanje i potpuna provedba Konvencije o kemijskom oružju i RVSUN-a 1540 (2004) među glavnim su prioritetima Ukrajine u području neširenja oružja za masovno uništenje, osobito u okviru njezina nestalnog članstva u Vijeću sigurnosti UN-a tijekom 2016. i 2017.
- (5) Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajinu, s druge strane (¹) („Sporazum o pridruživanju“) potpisana je 21. ožujka odnosno 27. lipnja 2014. Sporazum o pridruživanju među ostalim se predviđa ubrzano usklajivanje ukrajinskog zakonodavstva s odgovarajućim zakonodavstvom Unije, uključujući zakonodavstvo o uklanjanju svih prepreka sveobuhvatnoj provedbi RVSUN-a 1540 (2004). Sporazum o pridruživanju djelomično se privremeno primjenjuje od studenoga 2014. odnosno siječnja 2016.
- (6) U skladu s planom Vlade Ukrajine za provedbu Sporazuma o pridruživanju u razdoblju od 2014. do 2017. Ukrajina se obvezala da će izraditi propise o kontroli velikih nesreća koje uključuju opasne tvari. Kabinet ministara Ukrajine odlučio je i da će poboljšati kemijsku sigurnost i zaštitu uspostavom zakonodavnih i regulatornih mjer u pogledu usklađenosti sa zahtjevima za sigurno rukovanje opasnim kemijskim tvarima i sprečavanja nezakonitog stavljanja na tržiste opasnih kemijskih proizvoda.

¹) Sporazum o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajinu, s druge strane (SL L 161, 29.5.2014., str. 3.).

- (7) Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OESSION), uz potporu Ureda UN-a za razoružanje (UNODA), Saveza kemičara Ukrajine (UCU) i Međunarodnog centra za kemijsku sigurnost i zaštitu (ICCSS), organizirala je 11. i 12. prosinca 2014. nacionalni okrugli stol u Kijevu o kapacitetima u području kemijske sigurnosti i zaštite u Ukrajini te razvoju integriranog programa za kemijsku sigurnost i zaštitu („ICSSP“) u Ukrajini, uključujući promicanje provedbe RVSUN-a 1540 (2004). Za okruglim stolom okupilo se više dionika iz Ukrajine i međunarodni partneri, a njegov je ishod potvrđen odobravanjem niza preporuka.
- (8) U Beču je od 24. do 26. veljače 2015. održan sastanak vodećih dionika i međunarodnih partnera u vezi s razvojem ICSSP-a u Ukrajini, uključujući promicanje provedbe RVSUN-a 1540 (2004). Sudionici iz Ukrajine postigli su dogovor o planu u pogledu ICSSP-a u Ukrajini.
- (9) Tajništvo OESSION-a, u bliskoj suradnji s nadležnim tijelima u Ukrajini, u tom je okviru izradilo prijedloge projekata te ih je podnijelo Uniji kako bi ih financirala u okviru proračuna za ZVSP.
- (10) Tajništvu OESSION-a trebalo bi povjeriti tehničku provedbu projekata koji se trebaju provesti na temelju ove Odluke,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. U svrhu promicanja mira i sigurnosti te učinkovitog multilateralizma na globalnoj i regionalnoj razini Unija teži ostvarenju sljedećih ciljeva:
 - (a) jačanje mira i sigurnosti u susjedstvu Unije smanjivanjem prijetnje koju predstavlja nezakonita trgovina kontroliranim i otrovnim kemikalijama u regiji OESSION-a, osobito u Ukrajini;
 - (b) podupiranje učinkovitog multilateralizma na regionalnoj razini podupiranjem djelovanja OESSION-a kojima se jačaju kapaciteti nadležnih tijela u Ukrajini za sprečavanje nezakonite trgovine kontroliranim i otrovnim kemikalijama u skladu s obvezama iz RVSUN-a 1540 (2004).
2. Kako bi se postigli ciljevi iz stavka 1., Unija poduzima sljedeće mjere:
 - (a) poboljšanje regulatornog sustava Ukrajine u vezi s kemijskom sigurnošću i zaštitom;
 - (b) uspostava ukrajinskog nacionalnog referentnog centra za utvrđivanje kontroliranih i otrovnih kemikalija;
 - (c) jačanje kontrola nad prekograničnim kretanjem kontroliranih i otrovnih kemikalija.

Detaljan opis mjera iz prvog podstavka naveden je u Prilogu.

Članak 2.

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik“) nadležan je za provedbu ove Odluke.
2. Tehničku provedbu mjera iz članka 1. stavka 2. prvog podstavka obavlja Tajništvo OESSION-a. Tu zadaću obavlja pod nadležnošću Visokog predstavnika. Visoki predstavnik u tu svrhu sklapa potrebne dogovore s Tajništvom OESSION-a.

Članak 3.

1. Financijski referentni iznos za provedbu mjera iz članka 1. stavka 2. prvog podstavka iznosi 1 431 156,90 EUR.
2. Rashodima koji se financiraju iznosom navedenim u stavku 1. upravlja se u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.

3. Komisija nadzire pravilno upravljanje rashodima iz stavka 2. U tu svrhu sklapa sporazum o financiranju s Tajništvom OEŠ-a. Sporazumom se utvrđuje da Tajništvo OEŠ-a osigurava vidljivost doprinosa Unije, u skladu s njegovom veličinom.

4. Komisija nastoji sklopiti sporazum o financiranju iz stavka 3. u najkraćem mogućem roku nakon stupanja na snagu ove Odluke. Ona obavješćuje Vijeće o svim poteškoćama u tom procesu i o datumu sklapanja sporazuma o financiranju.

Članak 4.

Visoki predstavnik izvješćuje Vijeće o provedbi ove Odluke na temelju redovitih izvješća koja izrađuje Tajništvo OEŠ-a. Ta su izvješća temelj za procjenu koju provodi Vijeće. Komisija dostavlja informacije o finansijskim aspektima mjera iz članka 1. stavka 2. prvog podstavka.

Članak 5.

1. Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

2. Ova Odluka prestaje važiti 36 mjeseci nakon sklapanja sporazuma o financiranju iz članka 3. stavka 3. ili šest mjeseci nakon dana donošenja ako se u tom razdoblju ne sklopi sporazum o financiranju.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. srpnja 2017.

*Za Vijeće
Predsjednik
T. TÖNISTE*

PRILOG

Jačanje kemijske sigurnosti i zaštite u Ukrajini u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1540 (2004)**1. Kontekst**

Postoji stvarna prijetnja da bi nedržavni akteri mogli upotrijebiti kemijsko oružje ili kemikalije kao oružje. S obzirom na aktualno sigurnosno okruženje, prijetnje i rizici u pogledu neovlaštene upotrebe kemikalija ili napada na kemijska postrojenja ozbiljan su izazov za sigurnost, gospodarstvo, zdravlje i okoliš u Ukrajini. Organizacija za europsku sigurnost i suradnju (OEES), uz potporu Ureda Ujedinjenih naroda (UN) za razoružanje (UNODA), Saveza kemičara Ukrajine (UCU) i Međunarodnog centra za kemijsku sigurnost i zaštitu (ICCSS), stoga je 11. i 12. prosinca 2014. u Kijevu održala nacionalni okrugli stol o kapacitetima u području kemijske sigurnosti i zaštite u Ukrajini te razvoju integriranog programa za kemijsku sigurnost i zaštitu („ICSSP“) u Ukrajini, uključujući promicanje provedbe Rezolucije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (RVSUN) 1540 (2004).

Zatim je od 24. do 26. veljače 2015. u Beču održan sastanak u vezi s razvojem ICSSP-a u Ukrajini. Nacionalni sudionici postigli su dogovor o planu u pogledu ICSSP-a. U prvoj fazi međunarodni stručnjaci proveli su sveobuhvatno preispitivanje kemijske sigurnosti i zaštite u Ukrajini („sveobuhvatno preispitivanje“). U sveobuhvatnom preispitivanju analizirane su, među ostalim, opće politike u pogledu kemijske sigurnosti i zaštite u Ukrajini, sigurnost i zaštita prijevoza opasnih kemikalija, infrastruktura i tehnički kapaciteti za analizu opasnih kemikalija, granične i carinske kontrole kretanja opasnih kemikalija te sigurnost i zaštita proizvodnje, skladištenja i upotrebe kemikalija od strane nacionalne industrije.

OEES je kao rezultat toga pripremio tri projekta s ciljem podupiranja ICSSP-a u Ukrajini. Ti su projekti razvijeni u suradnji s relevantnim ukrajinskim tijelima. Svi projekti provodili bi se u skladu s odgovarajućim odredbama plana za provedbu Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine s druge strane („Sporazum o pridruživanju“).

2. Ciljevi

Opći je cilj ove Odluke podupiranje projekata OEES-a usmjerenih na jačanje kemijske sigurnosti i zaštite u Ukrajini u skladu s RVSUN-om 1540 (2004) i Sporazumom o pridruživanju pružanjem značajnog doprinosa ICSSP-u u Ukrajini. Ovom se Odlukom posebno nastoji smanjiti prijetnja koju predstavlja nezakonita trgovina kontroliranim i otrovnim kemikalijama u regiji OEES-a, osobito u Ukrajini, čime se promiče mir i sigurnost u susjedstvu Unije.

3. Opis projekata**3.1. Projekt 1.: poboljšanje regulatornog sustava Ukrajine u vezi s kemijskom sigurnošću i zaštitom****3.1.1. Cilj projekta**

- Poboljšanje zakonodavne i regulatorne osnove u Ukrajini u pogledu kemijske sigurnosti i zaštite kao dio ICSSP-a, u skladu s obvezama iz RVSUN-a 1540 (2004).

3.1.2. Opis projekta

- S ciljem podupiranja ukrajinskih vladinih agencija u suočavanju s prijetnjama u pogledu zloupotrebe otrovnih kemikalija OEES i nadležna tijela Ukrajine utvrdili su četiri prioriteta dokumenta povezana s poboljšanjem zakonodavstva o kemijskoj sigurnosti i zaštiti:
 - tehnički propis o sigurnom i zaštićenom upravljanju kemijskim proizvodima;
 - tehnički propis o klasifikaciji i označivanju opasnih kemijskih tvari;
 - izmjene ukrajinskog Zakona o visokorizičnim objektima;
 - odluka Kabineta ministara Ukrajine o utvrđivanju i izjavi o sigurnosti visokorizičnih objekata.

3.1.3. Očekivani rezultati projekta

- U okviru projekta izraditi će se četiri dokumenta navedena u točki 3.1.2. koja će se donijeti u regulatornom i zakonodavnom okviru.

3.1.4. Korisnici projekta

- Ministarstvo gospodarskog razvoja i trgovine Ukrajine
 - Državna služba za hitne slučajeve Ukrajine

3.2. Projekt 2.: uspostava ukrajinskog nacionalnog referentnog centra za utvrđivanje kontroliranih i otrovnih kemikalija

3.2.1. Cilj projekta

- Poboljšanje sposobnosti ukrajinskih tijela u pogledu utvrđivanja otrovnih kemikalija i prekursora te provođenja forenzičkih istraživačkih aktivnosti u vezi s njihovom zloupotrebotom, kao dio ICSSP-a, u skladu s obvezama iz RVSUN-a 1540 (2004).

3.2.2. Opis projektu

- U skladu s preporukom sveobuhvatnog preispitivanja te uz podršku Ministarstva zdravstva Ukrajine, mogao bi se uspostaviti nacionalni referentni centar na temelju postojećeg istraživačkog centra. Laboratoriji tog istraživačkog centra, međutim, nemaju odgovarajuću regulatornu osnovu, standardne operativne postupke za pružanje usluga zainteresiranim tijelima i organizacijama privatnog sektora, kao ni posebne instrumente za kemijsku analizu visoke rezolucije za precizno i pouzdano otkrivanje i utvrđivanje opasnih kemikalija. Projektom će se stoga pomoći u uspostavi potpuno funkcionalnog nacionalnog referentnog centra, uključujući nabavu instrumenata za kemijsku analizu visoke rezolucije i odgovarajuće osposobljavanje laboratorijskog osoblja.

3.2.3. Očekivani rezultati projekta

- Nacionalni referentni centar za utvrđivanje kontroliranih i otrovnih kemijskih tvari uspostavljan je i integriran u nacionalne i međunarodne sustave odgovora na kemijske prijetnje.
 - Unaprijeđena je laboratorijska oprema istraživačkog centra.
 - Nacionalni referentni centar uključen je u međunarodni okvir.
 - Osposobljeno je laboratorijsko osoblje.

3.2.4. Korisnici projekta

- Ministarstvo zdravstva Ukrajine

3.3. Projekt 3.: jačanje kontrola nad prekograničnim kretanjem kontroliranih i otrovnih kemikalija

3.3.1. Cilj projekta

- Poboljšanje graničnih kontrola i praćenja kemikalija u provozu u Ukrajini, u skladu s obvezama iz RVSUN-a 1540 (2004).

3.3.2. Opis projektu

- U sveobuhvatnom preispitivanju naznačena je potreba jačanja unutarnjih kontrola prekograničnih kretanja otrovnih kemikalija i jačanja nacionalnih kapaciteta u tom pogledu. Stoga je cilj projekta uspostava propisno formaliziranih nacionalnih sustava osposobljavanja i osposobljavanje predavača iz Državne granične službe Ukrajine i Državne porezne službe Ukrajine za otkrivanje i utvrđivanje kontroliranih i otrovnih kemikalija koje prelaze državnu granicu Ukrajine. Projektom će se ukrajinskim tijelima pružiti održivo znanje i primjeri najbolje prakse o postupcima za kemiju sigurnost, zaštitu i upravljanje krizama u vezi s kontroliranim i otrovnim kemikalijama razvijanjem nacionalnih standardnih operativnih postupaka uskladištenih s onima u Uniji, uspostavom međunarodnih standarda i praksi u tom području, kao i provedbom teorijskih vježbi i praktičnih vježbi na granici itd. Projektom će se pomoći i u poboljšanju kontrole izvoza tako što će ukrajinska carinska tijela primjenjivati kontrolni popis robe s dvojnom namjernom Unije.

- Utvrđena su sljedeća područja u kojima je potrebno djelovati:
 - analiza i praćenje kemikalija u provozu;
 - granična kontrola i trgovina;
 - obrazovanje i podizanje svijesti;
 - uvođenje odgovarajućih administrativnih i operativnih propisa koji se odnose na kemijsku sigurnost i zaštitu;
 - hitan odgovor na nesreće u provozu.

3.3.3. Očekivani rezultati projekta

- Izrađeni su nacionalni programi osposobljavanja za Državnu poreznu službu Ukrajine i Državnu graničnu službu Ukrajine u pogledu postupaka koji se odnose na kemijsku sigurnost, zaštitu i upravljanje krizama u vezi s prekograničnim kretanjem kontroliranih i opasnih kemikalija preko kopnenih graničnih prijelaza te u morskim i zračnim lukama.
- Osposobljeno je osoblje, uključujući nacionalne predavače iz Državne porezne službe Ukrajine i Državne granične službe Ukrajine, kao i tijela odgovorna za prijevoz, na regulatornoj, upravljačkoj i operativnoj razini.
- Ojačana kontrola izvoza i provedbeni kapaciteti kako bi se nadziralo prekogranično kretanje kontroliranih i opasnih kemikalija preko kopnenih graničnih prijelaza te u morskim i zračnim lukama.

3.3.4. Korisnici projekta

- Državna porezna služba Ukrajine
- Državna granična služba Ukrajine

4. Administrativna potpora za provedbu projekata

Osoblje zaduženo za provedbu projekata iz Tajništva OEŠ-a i iz ureda koordinatora projekta OEŠ-a u Ukrajini koordinirat će provedbu projektnih aktivnosti navedenih u odjeljku 3. i upravljati njome kako bi se dodatno razvio okvir suradnje između ukrajinskih partnera, među ostalim izradom odgovarajućih novih prijedloga projekata i nacionalnih mjeru.

Osoblje za potporu izvršavat će sljedeće zadaće:

- upravljanje projektima u svim fazama projektnog ciklusa;
- obavljanje svakodnevnog financijskog nadzora projekata;
- pružanje tehničkog i pravnog stručnog znanja, potpora većim javnim nabavama, suradnja s drugim međunarodnim organizacijama, provedba osiguravanja kvalitete i kontrole kvalitete odobrenih rezultata projekata, izvješćivanje Unije o svim aktivnostima ICSSP-a;
- potpora ukrajinskim tijelima u izradi novih nacionalnih mjeru u okviru ICSSP-a, u skladu s RVSUN-om 1540 (2004).

5. Trajanje

Ukupno procijenjeno trajanje projekata je 36 mjeseci.

6. Subjekt za tehničku provedbu

Tehnička provedba ove Odluke povjerit će se Tajništvu OEŠ-a. Tajništvo OEŠ-a provodit će aktivnosti u okviru ove Odluke u suradnji s drugim međunarodnim organizacijama i agencijama, posebno s ciljem osiguravanja djelotvornih sinergija i izbjegavanja duplicitiranja s aktivnostima Organizacije za zabranu kemijskog oružja, u skladu s Konvencijom o kemijskom oružju.

7. Izvješćivanje

Tajništvo OEŠ-a izrađivat će redovita izvješća te izvješća nakon završetka svake opisane aktivnosti. Završna izvješća trebalo bi dostaviti Uniji najkasnije šest tjedana nakon završetka odgovarajućih aktivnosti.

8. Upravljački odbor

Upravljački odbor tih projekata bit će sastavljen od predstavnika Visokog predstavnika i predstavnika subjekta za provedbu iz odjeljka 6. ovog Priloga. Upravljački odbor redovito će preispitivati provedbu ove Odluke, a najmanje svakih šest mjeseci, među ostalim upotrebom elektroničkih sredstava komunikacije.

Ukupni je trošak projekata 1 431 156,90 EUR.

9. Ukupni procijenjeni trošak projekata i finansijski doprinos Unije

Ukupni je trošak projekata 1 431 156,90 EUR.
